

מגדר | כתב עת למגדר ופמיניזם | גיליון 1

סוזן גלספל: סיפור קצר | חבר-מושבעות כמותה | תרגום: יוכי שלח

סוזן גלספל (1876-1948), עיתונאית צעירה מטעם **דה מויין דיילי ניוז** (*Des Moines Daily News*), נשלחה לסקר את סיפור הרצח של ג'ון הוסק. החשד נפל על אשתו, מרגרט, והיא אכן הורשעה במשפט שנערך, על פי החוק הנהוג אז, בפני חבר מושבעים גברים. מאוחר יותר הוגש ערעור והיא זוכתה. ב-1916 כתבה גלספל לראשונה מחזה בן מערכה אחת בשם "זוטות" ("Trifles"), שהתבסס על מקרה רצח זה והועלה על במת תיאטרון-השחקנים שהקימה גלספל עם בעלה וחברים. שנה לאחר מכן פרסמה את הסיפור "חבר מושבעות כמותה" ("A jury of her peers"), שעובד מתוך המחזה. לכבוד הגיליון הראשון של "מגדר" תורגם מחדש הסיפור "חבר מושבעות כמותה" בידי יוכי שלח, שהוסיפה רשימה, "[לקשור](#) [קשר](#)" המתארת את השפעתו על חקר המגדר.

מילות מפתח: סוזן גלספל, חבר מושבעות כמותה, זוטות, מגדר, תיאטרון, ספרות.

סוזן גלספל | חבר מושבעות כמותה

כאשר פתחה מרתה הייל את דלת הבית הכתה בה הרוח הצפונית עד שמיהרה לחזור ולקחת את צעיף הצמר הגדול שלה. בעודה נחפזת לכרוך אותו סביב ראשה שלחה מבט ביקורתי אל המטבח שלה. האירוע שבגינן נקראה היה בלתי שגרתי בעליל – למעשה, מעולם לא התרחש במחוז דיקסון דבר רחוק יותר משגרה מאשר אירוע זה. אבל מה שראו עיניה כעת היה מטבח שלא ראוי להשאירו כך: בצק הלחם שלה ממתין, ורק מחצית מהקמח מנופה.

היא לא יכלה לשאת דברים עשויים למחצה; אבל אלה היו פני הדברים כשהחבורה מהעיר נעצרה כדי לאסוף את מר הייל, והשריף הגיע במרוצה למסור שאשתו מבקשת מגברת הייל להצטרף אליה. היא בטח פוחדת, הוסיף בגיחוך, ורוצה שתהיה אתה עוד אישה. וכך עזבה את הדברים בדיוק כמו שהיו.

"מרתה!" הגיע אליה קולו חסר הסבלנות של בעלה, "אל תתני להם לחכות כאן בקור."

היא פתחה שוב את דלת הכניסה, והפעם הצטרפה לשלושת הגברים והאישה שחיכו לה בכרכרה כפולת המושבים.

לאחר שהידקה את גלימתה אל גופה נתנה מבט נוסף באישה שישבה לצדה במושב האחורי. היא פגשה את גברת פיטרס בשנה שעברה ביריד המחוזי, וזכרה רק שלא נראתה כלל כאשת שריף. היא היתה קטנת קומה ורזה וקולה דק. לגברת גורמן, אשת השריף הקודם, היה קול שנשמע באוזניה כהצהרת תמיכה בחוק ככתבו ולשונו. אך אם גברת פיטרס לא נראתה כאשת שריף, הרי שפיטרס מילא את החסר בחזות השריף שלו. ללא ספק, הוא היה האיש שנועד להיבחר למשרה זו: אדם מוצק, שקולו החזק היה חביב במיוחד כלפי שומרי החוק, כאילו רצה להבהיר שהוא יודע להבחין בינם לבין הפושעים. רק אז חלפה בגברת הייל המחשבה, כמדקרת חרב, שאדם נעים לכול ומלא חיים זה עומד להיכנס לביתה של משפחת רייט כשריף.

"הכפר איננו נעים בתקופה זו של השנה", העירה לבסוף גברת פיטרס, כמו חשה שעליהן לשוחח ביניהן

כפי שעשו הגברים.

גברת הייל לא השיבה. הם כבר עלו בגבעה הקטנה שבית משפחת רייט נראה ממנה, והמראה הזה סילק ממנה את החשק לשיחה. הבית נראה בודד כל כך בבוקר הקר הזה של חודש מרץ. מאז ומעולם נראה מקום בודד. הוא ניצב במורד העמק ועצי הצפצפה שסביבו נראו גלמודים כמותו. מבטי הגברים נשלחו אליו כששוחחו על מה שהתרחש. פרקליט המחוז היה רכון בצדה האחד של הכרכרה, והביט אל המקום שאליו התקרבו.

"אני שמחה שבאת אתי", אמרה גברת פיטרס בעצבנות מה בעודן צועדות בעקבות הגברים אל דלת

המטבח.

לרגע אחד, בעוד רגלה ניצבת על המדרגה וידה מונחת על הידית, חשה מרתה הייל שלא תוכל לעבור את הסף – דווקא משום שמעולם לא עברה אותו קודם לכן. פעם אחר פעם חשבה לעצמה, "אני מוכרחה לבקר את מיני פוסטר" – זו עדיין היתה מיני פוסטר במחשבותיה, אף שבעשרים השנה האחרונות כבר היתה גברת רייט – אלא שתמיד היה משהו אחר שצריך לעשות, ומיני פוסטר נשמטה ממחשבותיה. אבל **עכשיו** יכלה לבוא.

הגברים התקרבו אל התנור. הנשים עמדו קרובות זו לזו ליד הדלת. הנדרסון הצעיר, פרקליט המחוז, נפנה ואמר, "התקרבו אל האש, גבירותי."

גברת פיטרס צעדה צעד אחד קדימה ונעצרה. "לא קר לי – " אמרה.

וכך הן עמדו ליד הדלת, ועדיין לא הביטו אל המטבח.

הגברים שוחחו מעט ביניהם, מרוצים מכך שהשריף שלח באותו בוקר את סגנו כדי להבעיר את האש למענם. השריף פיטרס עשה צעד אחד בכיוון התנור, התיר את כפתורי מעילו, השעין את ידיו אל שולחן המטבח וסימן בכך את תחילתו של התהליך הרשמי. "כעת, מר הייל," אמר בקול רשמי למחצה, "לפני שנתחיל להסתובב כאן, ספר למר הנדרסון מה בדיוק ראית כשהגעת לכאן אתמול בבוקר."

מבטו של פרקליט המחוז סקר את המטבח.

"דרך אגב," אמר, "האם הזזתם כאן משהו?" הוא פנה אל השריף. "האם הכול מונח כפי שהיה כשעזבת

אתמול?"

פיטרס שלח מבט מהמזנון אל הכיור ומשם אל כיסא נדנדה קטן וממנו אל שולחן המטבח.

"הכול כמו שהיה."

"צריך היה להשאיר כאן מישהו אתמול," אמר פרקליט המחוז.

"הו, אתמול," חזר אחריו השריף, כמי שמתקשה לשאת את זכר אותו יום. "הייתי צריך לשלוח את פרנק

ל'מרכז מוריס' בגלל שהוא שהשתגע – מה אני אגיד לך, הייתי עסוק מעל הראש אתמול. ידעתי שאולי תחזור

היום מאומקה, ג'ורג', ועד כמה שבדקתי את הדברים כאן בעצמי –"

"ובכן, מר הייל," אמר פרקליט המחוז, מניח לעבר, "פשוט ספר מה קרה כשאת לכאן אתמול בבוקר."

גברת הייל, שעדיין נשענה אל הדלת, חשה מתוחה, כאם שבנה עומד להציג את שיעוריו. לעתים קרובות

הוסחה דעתו של לואיס ודבריו התערבבו לו. היא קיוותה שידבר ישירות ובפשטות ולא יוסיף פרטים מיותרים,

שיקשו על מיני פוסטר. הוא לא התחיל מיד והיא שמה לב למראהו המוזר – כאילו הכורח לעמוד במטבח ולספר

את מה שראה אתמול בבוקר גרם לו לחלות.

"כן, מר הייל?" הזכיר לו פרקליט המחוז.

"הארי ואני נסענו העירה עם מטען של תפוחי אדמה," החל לומר בעלה של גברת הייל.

הארי היה בנה הגדול של גברת הייל. הוא לא היה כאן עכשיו, מהסיבה הפשוטה ששקי תפוחי האדמה

האלה כלל לא הגיעו אתמול העירה. הוא לקח אותם לשם היום, כך שלא היה בבית כשבא השריף לבקש ממר

הייל לבוא אתו לביתה של משפחת רייט ולספר מה בדיוק קרה שם. על חששותיה נוסף עתה החשש שאולי הארי

איננו לבוש חם מספיק – איש מהם לא צפה עד כמה עלולה רוח הצפון להיות נשכנית.

"באנו בדרך הזאת," המשיך הייל והחווה בידו אל הדרך שממנה הגיעו זה עתה, "ואיך שראינו את הבית

אמרתי להארי, 'אני הולך לראות אם אני יכול לשכנע את ג'ון רייט להתקין טלפון.' אתה מבין," הסביר להנדרסון,

"אם אני לא מצליח לשכנע מישהו לבוא אתי אז הם לא מוכנים להגיע לשביל הצדדי הזה בלי תשלום, ואני לא יכול

לשלם להם.¹ כבר דיברתי על זה עם רייט, אבל הוא דחה אותי ואמר שגם ככה אנשים מפטפטים יותר מדי ושכל

1 במחזה "זוּטוּת" מציין הייל כי כוונתו היתה לשכנע את ג'ון רייט לחלוק אתו קו טלפון משותף, ובכך להצטרף לקהילה כולה. עניין התשלום איננו מוזכר בו, ויתכן כי כוונתו של הייל כאן היא להבהיר את הקושי בתקשורת עם חוות רייט המרוחקת, עד שאיש איננו מוכן להגיע אליה ללא תשלום. הטלפון המשותף אמור היה לפתור בעיה זו.

מה שהוא רוצה זה שקט ושלווה – אתה בטח יודע כמה הוא דיבר בעצמו. אבל חשבתי שאם אני אלך אל הבית ואדבר על זה בפני אשתו ואגיד לו שכל הנשים האחרות רוצות טלפון, שכדאי שיהיה להם טלפון בדרך המבודדת הזו – ובכן, אמרתי להארי שזה מה שאני הולך להגיד – אם כי אמרתי גם שאני לא יודע אם זה משנה בכלל לג'ון מה אשתו רוצה – "

הנה זה קורה לו שוב! שוב הוא אומר דברים מיותרים. גברת הייל ניסתה לצוד את עיני בעלה, אבל למזלה התערב פרקליט המחוז:

"בוא נדבר על זה אחר כך, מר הייל. אני באמת רוצה לדבר על זה, אבל עכשיו דחוף לי יותר להתרכז רק במה שקרה כשהגעת לכאן."

הפעם היו דבריו מכוונים וזהירים.

"לא ראיתי ולא שמעתי כלום. דפקתי על הדלת, והכול היה שקט בפנים. ידעתי שהם בטח ערים – זה היה אחרי השעה שמונה. אז דפקתי שוב, יותר חזק, והיה נדמה לי ששמעתי מישהו אומר 'יבוא'. לא הייתי בטוח, עד עכשיו אני לא בטוח. אבל פתחתי את הדלת – הדלת הזו, "הוא הורה על הדלת ששתי הנשים עמדו לידה, "ושם, בכיסא הנדנדה" – הוא הצביע עליו – "ישבה גברת רייט."

כל הנוכחים הביטו בכיסא הנדנדה. בדעתה של גברת הייל עלתה המחשבה שהכיסא הזה כלל לא מתאים למיני פוסטר – אותה מיני פוסטר של לפני עשרים שנה. צבעו היה אדום עכור, ובמשענת העשויה שלבי עץ חסר השלב האמצעי. הכיסא כולו נטה על צדו.

"איך היא... נראתה?" חקר פרקליט המחוז.

"ובכן, "אמר הייל, "היא נראתה... מוזרה."

"למה אתה מתכוון, מוזרה?"

בעודו שואל הוציא פנקס ועיפרון. זה לא מצא חן בעיני גברת הייל. עיניה התמקדו בבעלה, כמבקשת למנוע ממנו לומר דברים לא נחוצים שימצאו את דרכם אל הפנקס ויעוררו בעיות.

הייל דיבר במתינות, כמי שמראה העיפרון פעל גם עליו את פעולתו.

"ובכן, כאילו היא לא יודעת מה היא הולכת לעשות עכשיו. היא היתה... מותשת."

"איך היא התייחסה לבואך?"

"אני לא חושב שהיה אכפת לה – כך או כך. היא לא שמה לב אלי. אמרתי, 'מה נשמע גברת רייט? קר נורא, נכון?' והיא אמרה, 'באמת?' – והמשיכה לקמט את הסינר שלה.

"הייתי מופתע. היא לא הציעה לי להתקרב אל התנור או לשבת אלא רק ישבה לה שם בלי להסתכל בי

אפילו. אז אמרתי: 'אני צריך לדבר עם ג'ון'.

"ואז היא... צחקה. אם אפשר לקרוא לזה צחוק.

"אני חשבתי על הארי והחבר'ה בחוץ אז אמרתי, בקול חד קצת, 'אני יכול לדבר עם ג'ון?' 'לא, היא

אמרה... אדישה. 'הוא לא בבית?' שאלתי, אז היא הסתכלה בי. 'כן, היא אמרה, 'הוא בבית.' 'אז למה אני לא יכול לדבר אתו?' שאלתי אותה בחוסר סבלנות. 'כי הוא מת' היא אמרה, שקטה ואדישה כמו קודם... והמשיכה לקמט את הסינר שלה. 'מת?' אמרתי, לא מאמין למה ששמעתי.

"היא רק הניעה את הראש, בלי להתרגש בכלל, והתנדנדה קדימה ואחורה.

"לא ידעתי מה להגיד, אז אמרתי, 'אז איפה הוא?'

"היא רק הצביעה למעלה... ככה..." הוא הצביע על החדר למעלה.

"קמתי והתכוונתי לעלות למעלה בעצמי. כבר לא ידעתי מה לעשות. הלכתי מפה לשם, ואז אמרתי, 'ממה הוא מת?'"

"הוא מת מהחבל שסביב הצוואר שלו' היא אמרה והמשיכה לקמט את הסינר שלה."
הייל חדל לדבר ונעץ את עיניו בכיסא הנדנדה, כמי שעניו עדיין רואות את האישה שישבה שם בבוקר הקודם. איש לא דיבר, כאילו גם עיני האחרים ראו את האישה שישבה שם בבוקר הקודם.
"ומה עשית אז?" שבר פרקליט המחוז את השתיקה.

"יצאתי החוצה וקראתי להארי. חשבתי שאולי... אצטרך עזרה. הכנסתי את הארי פנימה ועלינו למעלה."
קולו הפך כמעט ללחישה. "ושם הוא היה... שוכב על..."
"אני מעדיף שתעלה למעלה, קטע פרקליט המחוז את דבריו, "ושם תוכל להראות לנו הכול. עכשיו פשוט תמשיך לספר את השאר."

"ובכן, המחשבה הראשונה שלי היתה לסלק את החבל הזה. הוא נראה –"
הוא עצר ופניו התעוותו.
"אבל הארי, הוא ניגש אליו ואמר, 'לא, בטוח שהוא כבר מת ויותר טוב שלא ניגע בשום דבר.' אז ירדנו למטה."

"היא עדיין יושבה באותה צורה. 'הודעת למישהו?' שאלתי. 'לא, היא אמרה באדישות.
"מי עשה את זה, גברת רייט?" אמר הארי. הוא דיבר בצורה עניינית והיא הפסיקה לקמט את הסינר שלה. 'אני לא יודעת', היא אמרה. 'את לא יודעת?' אמר הארי. 'לא ישנת באותה מיטה אתו?' 'כן, היא אמרה, 'אבל הייתי בצד הרחוק.' 'מישהו שם חבל סביב הצוואר שלו וחנק אותו, ואת לא התעוררת?' אמר הארי. 'לא התעוררתי', היא חזרה אחריו.

"היא כנראה שמה לב שלא הבנו איך זה יכול להיות, אז אחרי דקה היא אמרה, 'השינה שלי עמוקה.'
"הארי עמד לשאול אותה עוד שאלות, אבל אני אמרתי שזה אולי לא ענייננו. אולי אנחנו צריכים לתת לה לספר את הסיפור קודם כול לחוקר מקרי המוות או לשריף. אז הארי הלך הכי מהר שהוא יכול בכיוון הדרך הראשית... בכיוון הנהר, איפה שיש טלפון."

"ומה היא עשתה כשהיא הבינה שאתה הולך לחוקר?" עפרונו של פרקליט המחוז היה מוכן בידו לכתיבה.
"היא זזה מהכיסא הזה לכיסא ההוא" – הייל הצביע על כיסא קטן בפינה – "ופשוט התיישבה שם כשהידיים שלה צמודות והסתכלה למטה. הרגשתי שאני צריך לדבר, אז אמרתי שבאתי לראות אם ג'ון רוצה להתקין טלפון. היא התחילה לצחוק, ואז היא הפסיקה והסתכלה בי – מבוהלת."
העיפרון השמיע קול והאיש חדל מסיפורו.

"אנ'לא יודע – אולי לא מבוהלת", מיהר לומר, "אני לא רוצה להגיד שככה היא היתה. הארי חזר מהר, ואחר כך הגיע דוקטור לזיד והגעת אתה, מר פיטרס, אז אני חושב שזה כל מה שאני יודע."
דבריו האחרונים נאמרו בהקלה והוא נע מעט, כמו נרגע. הכול נעו במקומם. פרקליט המחוז צעד לעבר המדרגות.

"נראה לי שקודם נעלה למעלה – אחר כך נצא לאסם ונבדוק סביב."
הוא השתהה והביט סביבו אל המטבח.
"אתה משוכנע שאין כאן שום דבר חשוב?" שאל את השריף, "שום דבר שיכוון אותנו לאיזה מניע?"
השריף הביט סביבו גם הוא, כמבקש לשכנע את עצמו שוב.

"אין כאן כלום חוץ מכלי מטבח," אמר וצחוקו הדגיש את חוסר החשיבות של כלי המטבח. פרקליט המחוז הציץ בארון – רהיט משונה, מיושן וחסר חן, שחציו מזווה וחציו ארון. חלקו העליון נבנה אל תוך הקיר ואילו חלקו התחתון היה ארון מטבח פשוט. משהו במוזרותו עורר את תשומת לבו. הוא לקח כיסא ופתח את החלק העליון כדי להציץ פנימה אבל משך מיד את ידו, שנעשתה דביקה.

"טינופת רצינית," אמר במורת רוח.

שתי הנשים התקרבו. אשת השריף דיברה עתה.

"הו – הפירות שלה," אמרה ומבטה חיפש את אישורה האוהד של גברת הייל.

היא שבה אל פרקליט המחוז והסבירה: "היא היתה מודאגת כי היה קר כל כך אתמול בלילה. היא אמרה שהאש עלולה לכבות והצנצנות עלולות להיסדק."

בעלה של גברת פיטרס פרץ בצחוק.

"לך תבין נשים! עצרו אותה על רצח – והיא מודאגת בגלל הריבה שלה."

הפרקליט הצעיר חשק את שפתיו.

"עד שנגמור אתה יהיו לה דאגות יותר רציניות מסתם ריבה."

"נו כן," אמר בעלה של גברת הייל בעליונות טובת מזג, "נשים רגילות לדאוג בגלל זוטות."

שתי הנשים התקרבו עוד קצת זו לזו. הן שתקו. הפרקליט נזכר פתאום בנימוסיו – ובעתידו.

"עדיין," אמר באבירות של פוליטיקאי צעיר, "עם כל הדאגות שלהן, מה נעשה בלי הגברות?"

הנשים שתקו מבלי להקל עליו.

הוא ניגש אל הכיור והתחיל רוחץ את ידיו. הוא נפנה לנגב אותן במגבת שעל סליל המגבות, מושך בה ומחפש חלק נקי.

"מגבות מלוכלכות! היא לא כל כך מוצלחת בתור עקרת בית, נכון, גבירותי?"

רגלו בעטה במחבת מטונפת מתחת לכיור.

"יש הרבה עבודה בחווה," אמרה גברת הייל בנוקשות.

"בטוח. אבל עדיין," – הוא קד קלות – "אני יודע שיש כמה בתים בחוות של מחוז דיקסון שאין בהם סליל מגבות כזה." הוא משך את המגבת מעל הסליל וחשף אותה לכל אורכה.

"המגבות האלה מתלכלכות נורא מהר. הידיים של הגברים לא תמיד נקיות כמו שהן יכולות להיות."

"אה, נאמנה לבנות מינך, אני רואה," הוא צחק וכשחדל נתן בה מבט חד. "אבל את וגברת רייט הייתן שכנות. אני מניח שהייתן גם חברות."

מרתה הייל נדה בראשה.

"בשנים האחרונות ראיתי אותה מעט מאוד. לא הייתי בבית הזה – יותר משנה."

"למה? לא חיבבת אותה?"

"חיבבתי אותה בהחלט," השיבה נמרצות. "ידיהן של נשות החוואים מלאות עבודה, מר הנדרסון. ככה ש..." היא סקרה את המטבח.

"כן?" עודד אותה.

"המקום הזה מעולם לא היה עליז במיוחד," אמרה, כאילו לנפשה.

"לא," הסכים, "אני חושב שאף אחד לא יגיד שהוא עליז. אי אפשר להגיד שהיה לה את החוש הזה לביתיות."

"טוב, אני גם לא יודעת אם לבעלה היה חוש כזה", רטנה.
 "את מתכוונת להגיד שהם לא הסתדרו ביניהם?" מיהר לשאול.
 "לא. אני לא מתכוונת לשום דבר." ענתה בהחלטיות והוסיפה, בעודה פונה ממנו מעט: "אבל אני לא
 חושבת שמקום יכול להיות עליז במיוחד כשג'ון רייט נמצא בו."
 "אני חושב ששוב לדבר על זה אחר כך, גברת הייל", אמר. "עכשיו אני רוצה לבדוק את מצב העניינים
 למעלה."

הוא נע בכיוון המדרגות ושני הגברים בעקבותיו.
 "אני מניח שכל מה שגברת פיטרס תיקח יהיה בסדר?" העיר השריף. "היא אמורה לקחת כמה בגדים
 בשבילה, אתה יודע – וכמה חפצים קטנים. יצאנו במהירות גדולה אתמול."
 פרקליט המחוז הביט בשתי הנשים שנותרו בין כלי המטבח.
 "כן. גברת פיטרס," אמר והעיף מבט אל האישה שלא היתה גברת פיטרס, האישה הכפרית הגדולה
 שעמדה מאחורי אשת השריף. "גברת פיטרס היא כמובן אחת מאתנו," אמר בנימה בוטחת. "ושימי לב, גברת
 פיטרס, לכל דבר שיכול לעניין אותנו. אין לדעת, אתן הנשים עשויות למצוא רמז למניע – וזה מה שאנחנו צריכים."
 מר הייל חיכך את פניו כשחקן המתכונן להלצה.
 "אבל האם הנשים יוכלו לזהות רמז אם הן ייתקלו בו?" הצהיר, ומיד המשיך לעבר המדרגות בעקבות
 הגברים האחרים.

הנשים עמדו שקטות ללא נוע, מקשיבות לקול הפסיעות, תחילה במעלה המדרגות, אחר כך בחדר
 שמעליהן.

ואז, כאילו משהו השתחרר בה, החלה גברת הייל לסדר את המחבתות המלוכלכות מתחת לכיור,
 המחבתות שהפרקליט דחף בבזז ברגלו.

"אני לא סובלת שגברים נכנסים למטבח שלי," אמרה בקוצר רוח – "מרחרחים סביב ומעבירים ביקורת."
 "זו כמובן חובתם," אמרה אשת השריף בהסכמה מסויגת.

"חובתם, בטח," ענתה גברת הייל ישירות, "אבל לסגן השריף, שהגיע הבוקר כדי להבעיר אש, יש איזה
 חלק בזה." היא משכה את המגבת מעל הסליל. "הלוואי שהייתי חושבת על זה קודם! זה נראה אכזרי כל כך לדבר
 על זה שהיא לא צחצחה כאן הכול, אחרי שלקחו אותה מכאן במהירות כזו."

היא הביטה סביבה אל המטבח. הוא ודאי לא היה "מצוחצח". עיניה ננעצו במכל סוכר על המדף הנמוך.
 מכסה המכל היה פתוח ולצדו היתה מונחת שקית נייר – מלאה למחצה.
 גברת הייל נעה אליה.

"היא בדיוק התכוונה לשפוך את זה לתוך המכל," אמרה בשקט, לעצמה.

היא חשבה על הקמח במטבח בביתה – הקמח שרק חציו נופה. הם הפריעו לה באמצע, ולכן השאירה
 את הדברים עשויים למחצה. מה הפריע למיני פוסטר? מדוע נותרה העבודה עשויה רק למחצה? היא נעה כאילו
 עמדה לסיים אותה בעצמה – דברים בלתי גמורים הטרידו אותה תמיד – ואז הביטה סביב וראתה את גברת
 פיטרס מתבוננת בה. היא לא רצתה שגברת פיטרס תחוש, כמוה, בעבודה שהתחילה ואז – מסיבה כלשהי – לא
 הסתיימה.

"חבל על הפירות שלה," אמרה והלכה אל הארון שפתח הפרקליט קודם לכן. היא לקחה כיסא, ממלמלת:
 "אני תוהה אם הכול התקלקל."

זה היה מראה מצער למדי. "הנה צנצנת שלא התקלקלה", אמרה לבסוף. היא בחנה אותה באור, "אלו דובדבנים." היא הביטה שוב. "זו בטח הצנצנת היחידה שלא התקלקלה." היא ירדה מהכיסא באנחה, ניגשה אל הכיור וניגבה את הצנצנת.

"היא תרגיש נורא, אחרי שעבדה קשה כל כך בחום שהיה. אני עצמי זוכרת איך הכנתי את הדובדבנים שלי בקיץ שעבר."

היא הניחה את הצנצנת על השולחן ואז, באנחה נוספת, עמדה להתיישב בכיסא הנדנדה ונעצרה. משהו מנע ממנה לשבת בכיסא הזה. היא התיישרה, צעדה לאחור, הסתובבה מעט ועמדה להביט בו, רואה את האישה שישבה שם "מקמטת את סינרה".

קולה הדק של אשת השריף הפר את השקט: "אני חייבת לקחת את הדברים ההם מהארון בחדר הקדמי." היא פתחה את דלת החדר השני ומיד חזרה בה. "את באה אתי, גברת הייל?" שאלה בעצבנות. "את – את יכולה לעזור לי להביא אותם."

הן שבו בתוך זמן קצר – קשה היה לשהות בקור המקפיא של החדר הסגור.
 "אוי!" אמרה גברת פיטרס, מניחה את החפצים על השולחן וממהרת אל חום התנור.
 גברת הייל בחנה את הבגדים שביקשה האישה העצורה שם בעיר.

"רייט היה קמצן!" קראה, בעודה מחזיקה את החצאית השחורה המרופטת שתוקנה שוב ושוב. "אני חושבת שאולי בגלל זה היא הסתגרה כל כך. היא בטח הרגישה שהיא לא יכולה לעשות את מה שהיא צריכה. חוץ מזה, כשאת מרגישה מרופטת את לא יכולה ליהנות מהחיים. פעם היא לבשה בגדים יפים כל כך והיתה מלאת חיים – כשהיא היתה עדיין מיני פוסטר, כמו כל הנערות בעיר, ושרה במקהלה. אבל אחר כך – הו, זה היה לפני עשרים שנה."

היא קיפלה את הבגדים המרופטים בעדינות ובזהירות והניחה אותם בפינת השולחן. היא הביטה בגברת פיטרס ומשהו במבטה של האישה הזו הרגיז אותה.
 "זה לא אכפת לה," אמרה לנפשה. "ממש לא משנה לה אם למיני פוסטר היו בגדים יפים כשהיא היתה נערה."

אחר כך הביטה בה שוב, אבל כבר לא היתה בטוחה בזה. למעשה, כלל לא היתה בטוחה לחלוטין לגבי גברת פיטרס. היא היתה סגורה מטבעה, ובכל זאת נדמה היה שענייה יכולות לראות לעומקם של דברים.
 "זה כל מה שאת לוקחת?" שאלה גברת הייל.

"לא," אמרה אשת השריף. "היא אמרה שהיא רוצה סינר. בקשה משונה," העזה בדרכה החששנית, "אלוהים יודע שאין כל כך ממה להתלכלך בכלא. אבל היא בטח רק רוצה להרגיש כרגיל. אם את רגילה ללבוש סינר – היא אמרה שזה נמצא בתחתית המגירה בארון. כן – הנה זה. וגם את הרדיד הקטן שתלוי ליד הדלת המובילה למעלה."

היא נטלה רדיד קטן ואפור שהיה תלוי מאחורי הדלת המובילה למעלה, ועמדה רגע להתבונן בו.
 גברת הייל התקרבה אליה בצעד פתאומי ומהיר: "גברת פיטרס!"
 "כן, גברת הייל?"

"את חושבת שהיא – עשתה את זה?"
 מבט מפוחד הבזיק בעיניה של גברת פיטרס.
 "או, אני לא יודעת," אמרה ורתיעה בקולה.

"ובכן, אני לא חושבת שהיא עשתה את זה," הצהירה גברת הייל בהחלטיות. "לבקש סינר, ואת הרדיד הקטן שלה. לדאוג לפירות שלה."

"מר פיטרס אומר – "צעדים נשמעו מהחדר שמעליהן. היא עצרה, הביטה למעלה, ואז המשיכה בקול נמוך: "מר פיטרס אומר – שזה נראה לא טוב. מר הנדרסון נורא עוקצני והוא ילעג לזה שהיא אומרת שהיא לא – התעוררה."

לרגע נותרה גברת הייל חסרת תשובה. "ובכן, גם ג'ון רייט לא התעורר – כשהם כרכו את החבל על צווארו," רטנה לבסוף.

"לא, זה מוזר," התנשמה גברת פיטרס. "הם חושבים שזו היתה – דרך משונה מאוד להרוג מישהו." היא התחילה לצחוק וצליל צחוקה נקטע מיד.

"זה בדיוק מה שמר הייל אמר," אמרה גברת הייל בקול תקיף. "הרי היה אקדח בבית. הוא אמר שזה בדיוק מה שהוא לא מבין."

"לפני שמר הנדרסון יצא הוא אמר שכל מה שצריך כדי לפתור את המקרה זה מניע. משהו שיעיד על כעס או על רגש פתאומי."

"ובכן, אני לא רואה שום סימן לכעס כאן," אמרה גברת הייל, "אני לא רואה –" היא חדלה. נדמה היה שמחשבותיה נודדות. עיניה נפלו על מגבת כלים במרכז שולחן המטבח. היא התקרבה לאט אל השולחן, שמחציתו נוגבה למשעי ומחציתו האחרת נותרה מלוכלכת. עיניה נעו לאט ובחוסר רצון אל כלי הסוכר ואל השקית המלאה למחצה שלידו. דברים שהתחילו – ולא הסתיימו.

כעבור רגע פסעה לאחור ואמרה בנימה של הקלה:

"מעניין מה הם מצאו למעלה? אני מקווה שהיא סידרה שם קצת יותר. את יודעת –" היא השתתה עד שחשה בטוחה, "להתגנב ככה: לכלוא אותה שם בעיר ולבוא לכאן, בתקווה שהבית שלה יסגיר אותה!" "אבל גברת הייל," אמרה אשת השריף, "חוק הוא חוק." "יכול להיות," ענתה גברת הייל קצרות.

היא פנתה אל התנור, ממלמלת משהו על האש הדועכת. היא ליבתה אותה מעט, וכששבה והתיישרה אמרה בתוקפנות כשהיא מצביעה במחתה אל פנים התנור:

"חוק הוא חוק – ותנור גרוע הוא תנור גרוע. היית רוצה לבשל בדבר הזה?" היא פתחה את דלת התנור בדרך שהביעה את דעתה עליו, אבל עד מהרה נסחפה במחשבותיה, תוהה איך אפשר, שנה אחר שנה, להיאבק בתנור כזה. המחשבה על מיני פוסטר מנסה לאפות בתנור הזה – והמחשבה על כך שמעולם לא באה לבקר את מיני פוסטר –

היא הופתעה כששמעה את גברת פיטרס אומרת: "אדם נעשה מדוכא – ומתייאש."

מבטה של אשת השריף נע מהתנור אל הכיור – ומשם אל דלי המים שהוכנס מבחוץ. שתי הנשים עמדו דוממות, מעליהן נשמעו פסיעות הגברים שחיפשו ראיות נגד האישה שעבדה במטבח הזה. המבט החודר ההוא, המעמיק לראות, שב לעיניה של אשת השריף. גברת הייל דיברה אליה עתה, וקולה עדין:

"כדאי שתורידי את הצעיף עכשיו, גברת פיטרס, אחרת לא תרגישי אותו כשנצא החוצה."

גברת פיטרס הסירה את צעיף הפרווה שלבשה ותלתה אותו בצדו האחורי של החדר. רגע אחר כך קראה, "אוי, היא הכינה שמיכת טלאים." היא אחזה בידה סל תפירה גדול גדוש פיסות בד. גברת הייל פיזרה כמה מהן על השולחן.

"זו דוגמת לוג-קבין"² אמרה והניחה כמה מהפיסות זו לצד זו. "יפה, לא?" שמיכת הטלאים העסיקה אותן כל כך עד שלא שמעו את פסיעות הגברים במדרגות. ברגע שנפתחה הדלת אמרה מרת הייל:

"האם אתן חושבות שהיא התכוונה לתפור או לקשור את הטלאים?"³ השריף פרש את ידיו.

"הן תוהות אם היא התכוונה לתפור או רק לקשור את הטלאים!" היה שם צחוק על דרכן של נשים, וחימום ידיים מעל התנור, ואז נחפז פרקליט המחוז לומר: "ובכן, בוא נצא החוצה אל האסם ונברר מה קרה שם."

"אני לא רואה פה שום דבר מוזר," אמרה גברת הייל בכעס לאחר שדלת הכניסה נסגרה מאחורי שלושת הגברים – "זה שאנחנו מתעסקות בדברים הקטנים בזמן שאנחנו מחכות להם שימצאו את הראיות. אני לא רואה מה יש לצחוק כאן."

"כמובן, הראש שלהם עסוק בדברים נורא חשובים," אמרה אשת השריף בהתנצלות. הן שבו לחקור את שמיכת הטלאים. גברת הייל בחנה את התפירה הישרה והמשובחת, בעודה שוקעת במחשבות על האישה שזו היתה מלאכתה, כאשר שמעה את אשת השריף אומרת בתימהון:

"הו, תראי את הטלאי הזה." היא נשאה את השמיכה כלפי מעלה.

"התפירה," אמרה גברת פיטרס מוטרדת, "כל הטלאים האחרים תפורים יפה כל כך – ורק – החתיכה הזו. נראה שלא היה לה מושג מה עושים אתה!"

עיניהן נפגשו – משהו התעורר לחיים וחלף ביניהן – ואז, כמו במאמץ, נפרדו. גברת הייל ישבה שם לרגע, ידיה אוחזות בטלאי יוצא הדופן. היא התירה את הקשר ופרמה את החוטים.

"או, מה את עושה, גברת הייל?" שאלה אשת השריף, מזועזעת.

"רק פורמת תפר או שניים שלא נתפרו כמו שצריך," אמרה גברת הייל במתינות.

"אני לא חושבת שאנחנו צריכות לגעת במשהו," אמרה גברת פיטרס בחוסר אונים.

"אני רק מסיימת את החלק הזה," ענתה גברת הייל, עדיין במתינות עניינית.

היא השחילה חוט במחט והחלה לתפור מחדש את הטלאי. זמן מה תפרה בדממה. ואז שמעה את הקול הדק והחששני:

"גברת הייל!"

"כן, גברת פיטרס?"

2 דוגמת לוג-קבין (LOG-CABIN PATTERN) שימשה בעשיית שמיכות טלאים שנתפרו משאריות בד, והיתה נפוצה בסוף המאה התשע-עשרה. רצועות הבד הארוכות נתפרו באופן המחקה את הנחת קורות העץ של בקתות המתיישבים, שהונחו מן המרכז החוצה. השימוש היצירתי והחסכוני בשאריות סימל את המאמץ ההרואי של הנשים החלוצות בבניית בית וטיפוחו באמצעים דלים. על כך ועוד בהרחבה אצל בן צבי (BEN-ZVI, 2005:64).

3 שתי הטכניקות, של קשירה או תפירה, נבדלו זו מזו במידת הקושי. אלקלעי גוט (ALKALAY-GUT, 1985) מציינת כי תפירת שמיכה שלמה הצריכה לעתים קרובות עבודת צוות ונעשתה בידי קבוצת נשים. לעומת זאת, קשירה יכולה היתה להתבצע בידי אישה אחת. בכך רומזת גלספל לבדידותה של מיני רייט, אך גם לקשר שנעשה בחבל שבו נחנק מר רייט. מאליו מובן, שהגברים היו עיוורים למשמעויות אלו.

"מה, לדעתך, עצבן אותה כל כך?"

"או, אני לא יודעת," אמרה גברת הייל, כפוטרת עניין שולי שאין לבזבז עליו זמן. "אני לא יודעת אם היא היתה... עצבנית. לפעמים אני עצמי תופרת בצורה גרועה נורא כשאני סתם עייפה."

היא חתכה את החוט והציצה מזווית העין אל גברת פיטרס. הפנים הכחושות והקטנות של אשת השריף נראו מהודקות ובעיניה הופיע אותו מבט חודר פנימה. אבל לאחר רגע היא נעה ואמרה בדרכה ההססנית: "אני חייבת לארוז את הבגדים האלה. הם עשויים לסיים מוקדם משחשבנו. אני תוהה היכן אני יכולה למצוא חתיכת נייר... וחבל קשירה."

גברת הייל שלחה מבט סוקר סביב. "אולי בארון," הציעה.

נותר רק טלאי אחד מאלו שנתפרו בשיגעון. גברת פיטרס הלכה משם ומרתה הייל בחנה אותו מקרוב, משווה אותו לשאר הטלאים שנתפרו בדיוקנות ובעדינות. ההבדל היה מבהיל. תחושה מוזרה מילאה אותה. נדמה היה לה שמחשבותיה המוסחות של האישה שטרחה עליו, אולי בניסיון להשקיט את עצמה, מנסות להגיע עד אליה.

קולה של גברת פיטרס העיר אותה.

"יש כאן כלוב ציפורים," אמרה. "האם היתה לה ציפור, גברת הייל?"

"אני לא יודעת אם היתה לה או לא." היא פנתה להתבונן בכלוב שהחזיקה גברת פיטרס. "לא הייתי כאן מזמן." היא נאנחה. "הסתובב כאן מישהו שמכר בזול קנריות... אבל אני לא יודעת אם היא קנתה אחת. אולי היא קנתה. היא עצמה היתה שרה יפה כל כך." גברת פיטרס סקרה את המטבח.

"זה נראה קצת משונה לחשוב על ציפור כאן." היא צחקה קצרות – מנסה לעצור בעצמה. "אבל בטח היתה לה ציפור... כי אם לא, לשם מה לה כלוב? מעניין מה קרה לה."

"אולי החתול תפס אותה," הציעה גברת הייל מבלי לחדול מהתפירה.

"לא. לא היה לה חתול. כמו הרבה אנשים גם היא פחדה מחתולים. כשהם הביאו אותה אלינו הביתה אתמול, החתול שלי נכנס לחדר והיא נבהלה וביקשה ממני להוציא אותו." "אחותי בסי כזו," צחקה גברת הייל.

אשת השריף לא השיבה. השקט שהשתרר גרם לגברת הייל להסתובב אליה. גברת פיטרס בחנה את כלוב הציפורים.

"תראי את הדלת הזו," אמרה באיטיות, "היא שבורה. אחד הציורים נתלש."

גברת הייל התקרבה.

"נראה שמישהו בטח... פתח את זה בכוח."

עיניהן נפגשו שוב – מזועזעות, שואלות, מודאגות. לרגע דממו ללא נוע.

גברת הייל זזה מעט ואמרה בחיפזון:

"אם הם עומדים למצוא איזו ראייה, אני מקווה שזה יקרה כבר עכשיו. אני לא אוהבת את המקום הזה." "אבל אני נורא שמחה שבאת אתי, גברת הייל." גברת פיטרס הניחה את כלוב הציפורים על השולחן והתיישרה. "הייתי מרגישה בודדה מאוד אם הייתי יושבת כאן לבדי."

"אכן, הסכימה גברת הייל ונחישות מסוימת בקולה. היא שמטה את שמיכת הטלאים מידה אל ברכיה ומלמלה בקול שונה: "אבל אני אגיד לך מה באמת הייתי רוצה, גברת פיטרס. הלוואי שהייתי באה לכאן מדי פעם כשהיא עוד היתה כאן. הלוואי – שהייתי באה."

"אבל בטח היית נורא עסוקה, גברת הייל. הבית שלך... הילדים שלך."
 "יכולתי לבוא, השיבה גברת הייל קצרות. "לא באתי, כי לא היה נעים כאן... אבל זו בדיוק הסיבה שדווקא הייתי צריכה לבוא. אני – " היא הביטה סביב, "אף פעם לא אהבתי את המקום הזה. אולי כי הוא שקוע בתוך העמק ואי אפשר לראות מכאן את הדרך. אני לא יודעת מה יש במקום הזה, אבל זה מקום בודד, ותמיד היה כזה. הלוואי שהייתי באה לבקר את מיני פוסטר מדי פעם. עכשיו אני מבינה – " היא השתתקה.
 "את לא צריכה להאשים את עצמך, יעצה גברת פיטרס. "איכשהו, אנחנו לא מבינים מה קורה לאחרים עד ש... משהו קורה."

"כשאין לך ילדים את פחות עסוקה, הרהרה גברת הייל בקול לאחר שתיקה קצרה. "אבל זה הופך את הבית לשקט מדי... ורייט היה בעבודה כל היום... וגם כשחזר הוא לא היה חברותי. האם הכרת את ג'ון רייט, גברת פיטרס?"

"לא. ראיתי אותו בעיר. אומרים שהוא היה אדם טוב."
 "כן – אדם טוב. " הודתה שכנתו של ג'ון רייט בכעס. "הוא לא שתה, הוא קיים את הבטחותיו כמו כולם, אני מניחה, ושלם את חובותיו. אבל הוא היה אדם קשה, גברת פיטרס. רק המחשבה לעבור אתו יום שלם – " היא נעצרה, רועדת מעט. "זה כמו רוח קרה שחודרת לעצמות. מבטה נפל על הכלוב שעל השולחן מולה והיא הוסיפה במרירות מה: "לא הייתי מאמינה שהיא תרצה ציפור!"

לפתע רכנה קדימה, מביטה בכוונה רבה בכלוב. "מה לדעתך קרה לציפור?"
 "אני לא יודעת, השיבה גברת פיטרס. "אלא אם כן היא חלתה ומתה."
 באומרה זאת הניעה את דלת הכלוב השבורה. שתי הנשים הביטו בה כמכושפות.
 "לא הכרת אותה?" שאלה גברת הייל וצליל עדין יותר בקולה.
 "לא עד שהם הביאו אותה אתמול, אמרה אשת השריף.
 "היא... כשאני חושבת על זה, היא היתה מעין ציפור קטנה בעצמה. מתוקה מאוד ויפה, אבל קצת ביישנית ועדינה. איך... היא... השתנתה."

היא השתתקה לזמן ארוך. לבסוף, כאילו עלתה בה מחשבה משמחת שהקלה עליה לשוב אל ענייני היום-יום, קראה:

"אני אגיד לך מה, גברת פיטרס. אולי תיקחי אתך את שמיכת הטלאים? זה יכול להעסיק אותה."
 "זה באמת רעיון ממש נחמד, גברת הייל, הסכימה אשת השריף, שמחה גם היא לשוב אל השגרה של נדיבות פשוטה. "אף אחד לא יתנגד לזה, נכון? עכשיו, מה אני אקח אתי? מעניין אם שאר הטלאים שלה נמצאים כאן – וכל הכלים שלה?"
 היא שבה אל סל התפירה.

"הנה כמה בדים אדומים, אמרה גברת הייל והוציאה כמה פיסות בד. מתחת להן היתה תיבה קטנה.
 "הנה, אולי המספריים שלה כאן – והכלים שלה. " היא החזיקה אותה. "איזו תיבה יפה! אני בטוחה שהיא אצלה כבר הרבה זמן – מאז שהיתה ילדה!"
 לרגע אחזה בתיבה הקטנה בידה ואז, באנחה קלה, פתחה אותה.

ידה נשלחה מיד אל אפה.

"אוי – !"

"יש כאן משהו עטוף בתוך בד המשי הזה, "מגמה גברת הייל.

"אלו לא המספריים שלה, " אמרה גברת פיטרס בקול כבוש.

בידיים רועדות הסירה גברת הייל את בד המשי. "או, גברת פיטרס!" קראה. "זו – "

גברת פיטרס התקרבה.

"זו הציפור, " לחשה.

"אבל, גברת פיטרס!" קראה גברת הייל, "תסתכלי על זה! הצוואר שלה... תסתכלי על הצוואר שלה!

הוא... הוא מסובב לצד השני."

היא הרחיקה ממנה את התיבה. אשת השריף התקרבה אליה.

"מישהו מלק את צווארה, " אמרה בקול איטי ועמוק.

שוב נפגשו עיני שתי הנשים – במבט אחד של הבנה פתאומית ואימה גדולה. עיניה של גברת פיטרס

נעו מהציפור אל דלת הכלוב השבורה. עיניהן נפגשו פעם נוספת. הן שמעו את דלת הכניסה נפתחת. גברת הייל

החליקה את התיבה הקטנה אל מתחת לשמיכת הטלאים שבסל התפירה, ושקעה אל תוך הכיסא שלפניה. גברת

פיטרס עמדה, נאחזת בשולחן. פרקליט המחוז והשריף נכנסו פנימה.

"ובכן, גבירותי, " אמר הפרקליט, כמי שמניח לעיסוקיו הרציניים למען הלצה טובה, "האם כבר החלטתן

אם היא התכוונה לקשור את הטלאים או לתפור אותם?"

"אנחנו חושבות, " החלה אשת השריף בבלבול, "שהיא עמדה ל... לקשור אותם. אבל הוא היה עסוק

מכדי לשים לב לשינוי הקל בקולה.

"ובכן, זה מאוד מעניין, אני בטוח, " אמר בסבלנות. עיניו נחו על כלוב הציפורים.

"האם הציפור התעופפה לה?"

"אנחנו חושבות שהחתול תפס אותה, " אמרה גברת הייל בקול שווה נפש.

הוא נע הנה והנה, חוכך בדעתו.

"יש כאן חתול?" שאל בהיסח הדעת.

מבטה של גברת הייל נשלח במהירות אל אשת השריף.

"לא כרגע, " אמרה גברת פיטרס. "הם מאוד חשדניים, כידוע לך. הם נעלמים."

היא שקעה בתוך הכיסא.

פרקליט המחוז לא שם לבו אליה. "אין שום סימן שמישהו הגיע לכאן מבחוץ, " אמר לפיטרס, כמי ששיחתו

הקודמת הופרעה. " החבל הזה שייך להם. בוא נעלה שוב למעלה ונעבור על הכול, צעד צעד. זה חייב להיות

מישהו שהכיר את כל ה – "

דלת המדרגות נסגרה מאחוריהם וקולם נמוג.

שתי הנשים ישבו ללא תנועה, נמנעות מלהביט זו בזו, כאילו הן מתבוננות במשהו ובו בזמן מרסנות את

עצמן. כשדיברו שוב נדמה שהן חוששות לדבר, אבל מתקשות להימנע מכך.

"היא אהבה את הציפור, " אמרה מרתה הייל לאט ובקול נמוך. "היא התכוונה לקבור אותה בתיבה היפה

הזו."

"כשהייתי ילדה", אמרה גברת פיטרס בלחישה, "החתלתולה שלי... היה ילד אחד שלקח גרזן ולנגד עיני... לפני שיכולתי לעשות משהו... " היא כיסתה במהירות את פניה. "אם לא היו מחזיקים אותי הייתי..." היא תפסה את עצמה, מביטה כלפי מעלה, למקום שממנו נשמעו הפסיעות, וסיימה בקול חלוש, "פוגעת בו." אחר כך ישבו דוממות וללא תנועה.

"אני שואלת את עצמי איך זה", החלה גברת הייל לומר, מחפשת קרקע בטוחה, "להיות בלי ילדים סביבך?" עיניה סקרו באיטיות את המטבח, כמי שמנסה לדמיין אותו בכל השנים האלה. "לא, רייט לא אהב את הציפור", אמרה אחר כך, "יצור שיכול לשרי. פעם גם היא היתה שרה. הוא הרג גם את זה." קולה נחלש. גברת פיטרס נעה באי-נוחות.

"מובן שאיננו יודעות מי הרג את הציפור."

"אני הכרתי את ג'ון רייט", היתה התשובה.

"משהו נורא קרה בבית הזה באותו לילה, גברת הייל", אמרה אשת השריף. "להרוג אדם ישן – לכרוך סביב הצוואר שלו חבל ולהדק אותו עד צאת נשמתו." ידיה של גברת הייל נעו סביב הכלוב.

"אנחנו לא יודעות מי הרג אותו", לחשה גברת פיטרס, נרגשת, "אנחנו לא יודעות."

גברת הייל לא נעה. "שנים על שנים של... כלום, ואז, פתאום, ציפור שרה לך... זה בטח היה נורא, הדממה... אחרי שהציפור השתתקה."

נדמה היה שמשהו אחר דיבר מתוכה, ומצא בגברת פיטרס משהו שהיא עצמה לא ידעה שיש בה.

"אני יודעת מהי דממה", אמרה גברת פיטרס בקול חדגוני ומוזר. "כשגרנו בדקוטה, והתינוק שלי מת... בגיל שנתיים... ונשארתי לבדי..." גברת הייל זעה במקומה.

"בתוך כמה זמן, לדעתך, הם יסיימו לחפש ראיות?"

"אני יודעת מהי דממה", חזרה ואמרה גברת פיטרס באותו קול ממש ואז זזה לאחור. "החוק חייב להעניש על פשעים, גברת הייל", אמרה בדרכה החיישנית.

"הלוואי שהיית רואה את מיני פוסטר", היתה התשובה, "כשהיא לבשה את השמלה הלבנה עם הסרט הכחול ועמדה שם במקהלה ושרה."

תמונת הנערה ההיא, העובדה שבמשך עשרים שנה היא היתה שכנה של הנערה ההיא והניחה לה למות כי הרי לא היו לה חיים – כל אלו היו פתאום מעל לכוחותיה.

"או, הלוואי שהייתי באה לכאן מדי פעם!" היא קראה. "זה היה פשע! מי יעניש אותי על כך?"

"אסור לנו לקחת אחריות", אמרה גברת פיטרס ומבטה המפוחד נשלח אל המדרגות.

"הייתי צריכה לדעת שהיא זקוקה לעזרה! אני אומרת לך, זה מוזר, גברת פיטרס. אנחנו חיות קרוב כל כך ובכל זאת אנחנו רחוקות כל כך. כולנו עוברות אותם דברים – אותם דברים, רק בדרכים שונות! אחרת כיצד ייתכן שגם את וגם אני מבינות? כיצד אנחנו יודעות – את מה שאנחנו יודעות כרגע?"

היא מחתה את עיניה. אחר כך, משראתה את צנצנת הפירות על השולחן, שלחה אליה יד ואמרה בקול

חנוק:

"במקומך לא הייתי אומרת לה שהריבה שלה התקלקלה! אל תגידי לה! תגידי לה שכל הצנצנות בסדר

– כולן. הנה – קחי את זו כדי להוכיח לה! היא – היא אולי לעולם לא תדע אם זה נסדק או לא."

היא פנתה הצדה.

גברת פיטרס לקחה את צנצנת הפירות ונדמה ששמחה לעשות זאת – כאילו עצם הנגיעה בדבר מוכר, עצם העשייה, משכיחים ממנה משהו אחר. היא קמה לחפש משהו לעטוף בו את הצנצנת. לבסוף נטלה שמלה-תחתונית מערימת הבגדים שהביאה מהחדר השני והחלה לכרוך אותה בעצבנות סביב הצנצנת. "אוי", החלה לומר בקול גבוה ומזויף, "טוב שהגברים לא יכולים לשמוע אותנו! להתרגש כל כך בגלל משהו קטן כמו – קנרית מתה," היא מיהרה להמשיך, "כאילו שיש לזה קשר בכלל עם... עם... אוי, הם יצחקו כל כך!"

קול פסיעות נשמע מהמדרגות.

"אולי הם יצחקו," מלמלה גברת הייל, "ואולי לא."

"לא, פיטרס," אמר חדות פרקליט המחוז, "הכול ברור לגמרי, חוץ מהמניע למעשה. אבל אתה יודע איך מתנהגים מושבעים כשזה מגיע לנשים. אם רק היה לנו משהו מוגדר – משהו להראות. משהו שיבנה לנו סיפור. משהו שיקשור את הכול ויסביר את הדרך המרושלת שזה נעשה." גברת הייל שלחה מבט חבוי אל גברת פיטרס. גברת פיטרס השיבה לה מבט. מבטיהן נפרדו במהירות. הדלת החיצונית נפתחה ומר הייל נכנס.

"הבאתי את הצוות לבדוק סביב," אמר, "נורא קר שם בחוץ."

"אני אשאר כאן עוד קצת," הצהיר לפתע הפרקליט. "אתה יכול לשלוח את פרנק החוצה במקומי, נכון?" שאל את השריף. "אני רוצה לעבור שוב על הכול. אני לא מרוצה ממה שהשגנו עד כה." ושוב, לרגע קצר, עיני הנשים מצאו זו את זו.

השריף התקרב אל השולחן.

"אתה לא רוצה לראות מה גברת פיטרס מתכוונת לקחת מכאן?"

פרקליט המחוז הרים את הסינר. הוא צחק.

"או, אני לא חושב שהדברים שהגברות אספו מסוכנים במיוחד."

ידה של גברת הייל היתה מונחת על סל התפירה שבו הוסתרה התיבה הקטנה. היא חשה שעליה להסיר את היד, אך נדמה היה שהיא איננה מסוגלת לעשות זאת. היא הרימה את שמיכת הטלאים שהניחה קודם בצד וכיסתה בה את הקופסה. עיניה בערו. היא הרגישה שאם רק ייקח את הסל, היא תחטוף אותו מידי.

אבל הוא לא לקח. עדיין צוחק, הוא פנה ואמר:

"לא, גברת פיטרס איננה זקוקה לפיקוח. לצורך העניין, אשתו של השריף נשואה לחוק. חשבת על זה פעם, גברת פיטרס?"

גברת פיטרס עמדה ליד השולחן. גברת הייל ירתה אליה מבט אבל לא יכלה לראות את פניה. גברת

פיטרס הסתובבה. כשדיברה היה קולה עמום.

"לא בדיוק... בצורה הזאת."

"נשואה לחוק!" גיחך בעלה של גברת פיטרס. הוא נע קדימה אל דלת החדר הקדמי ואמר לפרקליט

המחוז:

"אני רוצה שתבוא אתי רק לרגע, ג'ורג'. אנחנו חייבים להעיף מבט בחלונות האלה."

"או, החלונות," אמר הפרקליט בבוז.

"תכף נחזור, מר הייל." אמר השריף לחוואי שעדיין חיכה ליד הדלת.

הייל יצא להשגיח על הסוסים. השריף הלך בעקבות פרקליט המחוז אל החדר השני. שוב – לרגע אחד אחרון – נותרו שתי הנשים לבדן במטבח.

מרתה הייל נדרכה, ידיה קפוצות, מביטה אל האישה שנותרה אתה. תחילה לא יכלה לראות את עיניה – אשת השריף נותרה בגבה אליה מהרגע שנאמר עליה שהיא נשואה לחוק. אבל עתה הכריחה אותה גברת הייל להסתובב. עיניה הכריחו אותה להסתובב. לאט, בחוסר רצון, סובבה גברת פיטרס את ראשה עד שעיניה פגשו את עיניה של האישה האחרת. לרגע נותר מבטן בוער אך יציב, בלתי נרתע ובלתי מתחמק. ואז הצביעו עיניה של מרתה הייל על הסל, הסל שהסתיר את הראיה שהיתה עלולה להבטיח את הרשעתה של האישה – האישה ההיא, שלא נכחה שם אבל היתה אתן כל הזמן הזה.

לרגע נותרה גברת פיטרס ללא נוע, ואז עשתה זאת. היא נעה בחיפזון קדימה, השליכה הצדה את שמיכת הטלאים, לקחה את התיבה הקטנה וניסתה לדחוף אותה אל תיקה. התיבה היתה גדולה מדי. נואשת, היא פתחה אותה והחלה להוציא ממנה את הציפור. אבל אז נשברה – היא לא יכלה לנגוע בציפור. היא עמדה שם, טיפשית וחסרת אונים.

קולה של ידית הדלת הפנימית נשמע. מרתה הייל חטפה את התיבה הקטנה מידיה של אשת השריף, והכניסה אותה אל כיס מעילה הגדול ממש בשנייה שבה חזרו השריף והפרקליט אל המטבח. "ובכן, הנרי", אמר פרקליט המחוז בהיתול, "לפחות גילינו שהיא לא התכוונה לתפור את זה. היא התכוונה – איך אתן קוראות לזה, גבירותי?"

ידיה של גברת הייל היו מונחות על כיס מעילה.

"אנחנו קוראות לזה – לקשור, מר הנדרסון."